

PRIJEDLOG

Na temelju članka 58. Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 49/2003 – pročišćeni tekst, 96/2003, 103/2003, 170/2003 i 55/2004) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 2008. godine donijela

UREDBU

o izvozu i uvozu robe koja se može uporabiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje

I. OPĆE ODREDBE

Predmet i područje primjene

Članak 1.

Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti za izvoz i uvoz robe koja se može uporabiti za izvršenje smrtne kazne ili za mučenje i ostalo okrutno, ponižavajuće ili neljudsko postupanje i kažnjavanje (u daljnjem tekstu: roba), i s njima povezanom tehničkom pomoći, nadležnost tijela državne uprave, postupak izdavanja izvoznog i uvoznog odobrenja, te obrazac zahtjeva za izdavanje izvoznog i uvoznog odobrenja.

Definicije

Članak 2.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovoj Uredbi imaju sljedeće značenje:

1. **„Mučenje“** označava svaki čin kojim se osobi namjerno nanosi teška tjelesna ili duševna bol, kako bi se od nje ili treće osobe dobio podatak ili priznanje, kako bi se ta osoba ili treća osoba kaznila za djelo koje je počinila ta osoba ili treća osoba ili za koju se sumnja da je takvo djelo počinila, ili kako bi se tu osobu ili treću osobu zastrašilo ili prisililo, ili zbog bilo kojeg drugog razloga koji se temelji na diskriminaciji bilo koje vrste, kada takvu bol ili patnju nanosi ili potiče ili dopušta službena osoba ili druga osoba koja nastupa kao službena osoba. Ovaj pojam ne uključuje bol ili patnju koja proizlazi iz propisane kazne ili koja je povezana s njome;

2. **„Ostalo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje“** označavaju svaki čin kojim se osobi uzrokuje teška tjelesna ili duševna bol kada takvu bol ili patnju nanosi, potiče ili dopušta službena osoba ili druga osoba koja nastupa kao službena osoba. Ovaj pojam ne uključuju bol ili patnju koja proizlazi iz propisane kazne ili koja je povezana s njom;

3. **„Tijela odgovorna za provođenje zakona“** označavaju svako tijelo odgovorno za sprječavanje, otkrivanje, istraživanje i borbu protiv kaznenih djela, te njihovo kažnjavanje, između

ostalim to se odnosi na policiju, tužitelje, pravosudna tijela te ovisno o okolnostima, državna sigurnosna i vojna tijela;

4. „**Izvoz odnosno uvoz**“ označava carinski postupak, postupak izvoza odnosno postupak puštanja u slobodni promet, uređen važećim carinskim propisima;

5. „**Tehnička pomoć**“ označava svu tehničku podršku u vezi s popravcima, razvojem, proizvodnjom, ispitivanjem, održavanjem, sastavljanjem i svim ostalim tehničkim uslugama a dostupna je u obliku uputa, savjeta, obuke, prijenosa radnog znanja ili vještina ili savjetovanja. Tehnička pomoć uključuje usmene i elektroničke oblike pomoći.

6. „**Podnositelj zahtjeva**“ označava:

- kod izvoza robe iz članka 5. i 6. ove Uredbe, svaku pravnu ili fizičku osobu – obrtnika sa sjedištem, odnosno boravištem na području Republike Hrvatske;

- kod pružanja tehničke pomoći iz članka 3. ove Uredbe, fizičku ili pravnu osobu koja pruža uslugu; i

- kod uvoza robe i primanja tehničke pomoći iz članka 4. ove Uredbe, muzej koji će izložiti robu.

II. ROBA KOJA JE PRAKTIČNO NEUPORABLJIVA OSIM ZA IZVRŠENJE SMRTNE KAZNE, MUČENJE I OSTALO OKRUTNO, NELJUDSKO ILI PONIŽAVAJUĆE POSTUPANJE ILI KAŽNJAVANJE

Zabrana izvoza

Članak 3.

Izvoz robe koja je praktično neuporabljiva osim za izvršenje smrtne kazne, mučenja i ostalog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, navedene u Prilogu I., koji je sastavni dio ove Uredbe, iz Republike Hrvatske je zabranjen.

Pružanje tehničke pomoći, i na besplatnoj osnovi, u vezi s robom navedenom u Prilogu I. ove Uredbe, bilo kojoj osobi, subjektu ili organu u drugoj državi je zabranjeno.

Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) može odobriti izvoz robe navedene u Prilogu I. i pružanje s njom povezane tehničke pomoći, ako se dokaže da će se u zemlji izvoza takva roba koristiti isključivo za namjene javne izložbe u muzeju radi njezinog povijesnog značaja.

Zabrana uvoza

Članak 4.

Uvoz robe navedene u Prilogu I. ove Uredbe na carinsko područje Republike Hrvatske je zabranjen.

Primanje tehničke pomoći u vezi s robom navedenom u Prilogu I. ove Uredbe iz drugih zemalja, i na besplatnoj osnovi, je zabranjeno.

Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, Ministarstvo može odobriti uvoz robe navedene u Prilogu I. kao i nabavu s njom povezane tehničke pomoći, ako se dokaže da će se takva roba koristiti isključivo za namjene javne izložbe u muzeju radi njenog povijesnog značaja.

Članak 5.

Za izvoz robe i pružanje tehničke pomoći iz stavka 3. članka 3. ove Uredbe Ministarstvo izdaje izvozno odobrenje. U postupku izdavanja izvoznog odobrenja Ministarstvo će zatražiti potvrdu Ministarstva kulture da je izvoz robe u skladu sa stavkom 3. članka 3. ove Uredbe.

Za uvoz robe i primanje tehničke pomoći iz stavka 3. članka 4. ove Uredbe Ministarstvo izdaje uvozno odobrenje. U postupku izdavanja uvoznog odobrenja Ministarstvo će zatražiti potvrdu Ministarstva kulture da je uvoz robe u skladu sa stavkom 3. članka 4. ove Uredbe.

III. ROBA KOJA BI SE MOGLA KORISTITI ZA MUČENJE ILI OSTALO OKRUTNO, NELJUDSKO ILI PONIŽAVAJUĆE POSTUPANJE ILI KAŽNJAVANJE

Zahtjev za izdavanje odobrenja

Članak 6.

Za izvoz i uvoz robe navedene u Prilogu II., koji je sastavni dio ove Uredbe, koja bi se mogla uporabiti za mučenje i ostalo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, te pružanje i primanje tehničke pomoći, potrebno je odobrenje koje izdaje Ministarstvo.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka za izvoz robe koju koristi vojno ili civilno osoblje koje sudjeluje u mirovnim operacijama EU-a i/ili UN-a i/ili NATO-a, odobrenje Ministarstva nije potrebno.

Radi provjere okolnosti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo financija - Carinska uprava (u daljnjem tekstu – Carinska uprava) ima pravo zadržati izvoz robe iz stavka 1. ovoga članka do okončanja provjere.

Članak 7.

Zahtjev za izdavanje izvoznog odnosno uvoznog odobrenja podnosi se Ministarstvu u sadržaju i obliku sukladno obrascu koji je sadržan u Prilogu III., koji je sastavni dio ove Uredbe.

Podnositelj zahtjeva dužan je Ministarstvu dostaviti sve relevantne podatke o aktivnostima za koje je potrebno odobrenje.

Izvozno, odnosno uvozno odobrenje

Članak 8.

Ministarstvo izdaje odobrenje za svaki pojedinačni izvoz, odnosno uvoz robe navedene u Prilogu II. ove Uredbe. U postupku izdavanja izvoznog odnosno uvoznog odobrenja Ministarstvo će zatražiti mišljenje Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Carinske uprave, Sigurnosno obavještajne agencije, te ovisno o vrsti robe i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Ako državna tijela iz stavka 1. ovoga članka ne dostave mišljenje u roku 15 dana od zaprimanja zahtjeva za mišljenje i ne zatraže produženje tog roka smatrat će se da su dala pozitivno mišljenje.

Ako je državnim tijelima iz stavka 1. ovoga članka, za izdavanje mišljenja, potrebna dodatna dokumentacija, o tome će obavijestiti Ministarstvo koje će istu zatražiti od podnositelja zahtjeva.

Državna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su voditi računa o:

- raspoloživim odlukama međunarodnoga suda,

- podacima nadležnih tijela UN-a, Vijeća Europe i EU-a, izvješćima Europskog odbora Vijeća Europe za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, te izvješćima posebnog izvjestitelja UN-a za mučenje i ostalo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje,

- ostalim relevantnim podacima, uključujući odluke suda, izvješća ili ostale informacije građanskih društvenih organizacija, te informacije o ograničenju izvoza robe navedene u Prilozima I. i II. ove Uredbe, a koje primjenjuje država odredišta.

Članak 9.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje izvoznog ili uvoznog odobrenja ako postoji opravdana sumnja da bi se roba navedena u Prilogu II. ove Uredbe mogla uporabiti za mučenje ili ostala okrutna, neljudska ili ponižavajuća postupanja ili kažnjavanje.

Članak 10.

O zahtjevu za izdavanje izvoznog odnosno uvoznog odobrenja Ministarstvo odlučuje u roku 30 dana od uredno podnesenog zahtjeva, odnosno u roku 60 dana ako je potrebno izvršiti dodatne provjere.

Izvozno odnosno uvozno odobrenje izdaje se na rok od 3 do 12 mjeseci, s mogućim produženjem do najviše 12 mjeseci.

Članak 11.

Ministarstvo može donijeti rješenje o prestanku važenja izvoznog odnosno uvoznog odobrenja ako utvrdi da jedan ili više uvjeta na osnovi kojih je izdano izvozno odnosno uvozno odobrenje više ne postoji, te na zahtjev podnositelja zahtjeva.

Članak 12.

Ministarstvo vodi evidenciju izdanih izvoznih i uvoznih odobrenja.

IV. NADZOR

Članak 13.

Nadzor nad provedbom ove Uredbe obavlja Ministarstvo.

Nadzor nad kretanjem roba u postupku uvoza i izvoza obavlja Carinska uprava u okviru svoje nadležnosti.

Ako Carinska uprava u provedbi nadzora iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da su povrijeđene odredbe ove Uredbe o tome će obavijestiti Ministarstvo.

V. OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Podaci zaprimljeni u skladu s ovom Uredbom koriste se samo u svrhe za koje su zatraženi.

Članak 15.

Roba navedena u ovoj Uredbi ostaje predmetom odobrenja, neovisno o izmjenama tarifnih oznaka u Carinskoj tarifi

Članak 16.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“

Klasa:
Ur.broj:
Zagreb,

Predsjednik

Ivo Sanader

PRILOG I.

Popis robe iz članka 3. i 4. ove Uredbe

Napomena: ovaj popis ne obuhvaća medicinsko-tehničku robu

KN tarifna oznaka	Opis
	1. Predmeti namijenjeni usmrćivanju osoba, kako slijedi:
ex 4421 90 98	1.1. Vješala i giljotine
ex 8208 90 00	
ex 8543 70 90	1.2. Električne stolice za usmrćivanje osoba
ex 9401 79 00	
ex 9401 80 00	
ex 9402 10 00	
ex 9402 90 00	
ex 9406 00 38	1.3. Hermetične komore od npr. čelika i stakla, za usmrćivanje osoba smrtonosnim plinom ili tvari
ex 9406 00 80	
ex 8413 81 00	1.4. Automatski sustavi ubrizgavanja droge za usmrćivanje osoba ubrizgavanjem smrtonosne kemijske tvari
ex 9018 90 50	
ex 9018 90 60	
ex 9018 90 85	
	2. Predmeti namijenjeni obuzdavanju osoba, kako slijedi:
ex 8543 70 90	2.1. Pojasevi za električne šokove namijenjeni obuzdavanju osoba zadavanjem električnih šokova čiji napon na izvoru ne prelazi 10 000 V

PRILOG II.

Popis robe iz članka 6. ove Uredbe

KN tarifna oznaka	Opis
<p>ex 9401 61 00 ex 9401 69 00 ex 9401 71 00 ex 9401 79 00 ex 9402 90 00 ex 9403 20 20 ex 9403 20 80 ex 9403 50 00 ex 9403 70 00 ex 9403 81 00 ex 9403 89 00</p>	<p>1. Predmeti namijenjeni obuzdavanju ljudi, kako slijedi:</p> <p>1.1. Prisilne stolice i stolovi s okovima Napomena: Ova točka ne obuhvaća prisilne stolice za invalidne osobe</p>
<p>ex 7326 90 98 ex 8301 50 00 ex 3926 90 97</p>	<p>1.2. Okovi za noge, skupni lanci, okovi i pojedinačne lisice ili okovi narukvice Napomena: Ova točka ne obuhvaća „klasične lisice“. Klasične lisice su lisice čije su cjelokupne dimenzije uključujući lanac, mjereći od vanjskog ruba jedne lisice do vanjskog ruba druge lisice, između 150 i 280 mm kada su zaključane i koje nisu bile prilagođavane kako bi uzrokovale tjelesnu bol ili patnju.</p>
<p>ex 7326 90 98 ex 8301 50 00 ex 3926 90 97</p>	<p>1.3. Lisice za palce i vijci za stiskanje palaca, uključujući nazupčane vijke za stiskanje palaca</p>
<p>ex 8543 70 90 ex 9304 00 00</p>	<p>2. Prijenosne naprave, namijenjene kontroliranju pobune i za samozaštitu, kako slijedi:</p> <p>2.1. Prijenosne naprave za zadavanje električnih šokova, koje uključuju, ali nisu ograničene samo na električne šok palice, električne štitove, pištolje za omamijavanje i električne paralizatore čiji napon na izvoru ne prelazi 10 000 V Napomene: 1. Ova točka ne obuhvaća pojaseve za električne šokove, kao što je navedeno u točki 2.1 Priloga I. Ove Uredbe 2. Ova točka ne obuhvaća pojedinačne električne naprave za zadavanje električnih šokova kada se koriste u svrhu osobne zaštite njihovih korisnika.</p>
<p>ex 8424 20 00 ex 9304 00 00</p>	<p>3. Tvari za nadzor pobuna i samozaštitu i s njima povezana prijenosna oprema za raspršivanje, kako slijedi:</p> <p>3.1. Prijenosne naprave za kontrolu pobuna ili samozaštitu primjenom ili raspršivanjem kemijskih tvari za onesposobljavanje Napomena: Ova točka ne obuhvaća pojedinačne prijenosne naprave, čak i ako sadrže kemijske tvari, kada se koriste u svrhu osobne zaštite njihovih korisnika.</p>

ex 2924 29 95	3.2. Vanililamid pelargonske kiseline (PAVA) (CAS 2444-46-4)
ex 2939 99 00	3.3. Oleoresin capsicum (OC) (CAS 8023-77-6)

Napomene za pojašnjenje obrasca zahtjeva za izvozno, odnosno uvozno odobrenje
 Obrazac zahtjeva iz članka 5. i 6. ove Uredbe

Polje 1:	Podnositelj zahtjeva Matični broj	Navesti naziv podnositelja zahtjeva i njegovu/njezinu punu adresu, i matični broj.
Polje 2:	Primatelj: Izvoznik:	Navesti naziv primatelja (kod izvoza) i njegovu punu adresu i matični broj, odnosno izvoznika (kod uvoza) i njegovu punu adresu i matični broj.
Polje 3:	Zahtjev br.	Upišite broj i označite polje ili za izvoz ili za uvoz.
Polje 4:	Kontaktna osoba	Naznačite ime i prezime kontaktne osobe, broj telefona i telefaksa
Polje 5:	Datum podnošenja zahtjeva	Naznačite dan (dvije znamenke), mjesec (dvije znamenke) i godinu (četiri znamenke).
Polje 6:	Država podrijetla:	Naznačite ime države i oznaka države
Polje 7:	Posrednik	Navesti naziv tvrtke posrednika (ukoliko postoji) i matični broj tvrtke
Polje 8:	Država odredišta:	Naznačite ime države i oznaku države kao što je navedeno u Uredbi za provedbu Carinskog zakona.
Polje 9:	Krajnji korisnik	Navesti naziv krajnjeg korisnika i adresu ukoliko se razlikuje od primatelja
Polje10:	Opis robe:	Uključite podatke o pakiranju relevantne robe. Ako u polju 10 nema dovoljno mjesta, nastavite na priloženom praznom papiru, navodeći broj odobrenja. U polju 15 naznačite broj priloga.
Polje 11:	Tarifna oznaka	Upisuje se tarifna oznaka sa 8 ili 10 znamenaka
Polje 12:	Valuta i vrijednost	Upisuje se ukupna vrijednost i valutna jedinica
Polje 13:	Količina robe	Količina robe upisuje se u jedinici robe kako je navedeno na računu
Polje 14:	Namjena krajnje uporabe	Napišite za koju se svrhu roba uvozi odnosno izvozi
Polje 15:	Prilozi uz zahtjev	Naznačite priloge, ako postoje
Polje16:	Dodatne informacije/podaci:	Ako u polju 16 nema dovoljno mjesta, nastavite na priloženom praznom papiru, navodeći broj odobrenja. U polju 15 naznačite broj priloga.
Polje 17:	Datum ugovora	Navesti datum potpisivanja ugovora
Polje 18:	Vrsta izvoznog/uvoznog posla	Upisuje se šifra carinskog postupka izvoz/uvoz robe u skladu s Uredbom za provedbu carinskog zakona

OBRAZLOŽENJE

Člankom 58. Zakon o trgovini („Narodne novine“, br. 49/2003 – pročišćeni tekst, 96/2003, 103/2003, 170/2003 i 55/2004), propisano je da se radi izvršavanja međunarodnih ugovora, zaštite javnog morala, određena roba može uvoziti i izvoziti temeljem dozvola.

Međunarodnim ugovorima i konvencijama i to: Općom deklaracijom o ljudskim pravima, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Deklaracijom Ujedinjenih naroda protiv mučenja i Konvencijom Ujedinjenih naroda iz 1984. protiv mučenja i ostalog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, *propisana je bezuvjetna i sveobuhvatna zabrana mučenja i ostalog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.*

Republika Hrvatska ratificirala je glavne međunarodne instrumente u području ljudskih prava, te se posebno zalaže za pravo na život, i potpuno ukidanje smrtne kazne, kao i potpuno ukidanje svih oblika mučenja i drugih okrutnih, nehumanih i ponižavajućih postupanja i kažnjavanja. Ustav Republike Hrvatske u članku 3. zaštitu ljudskih prava određuje kao najvišu vrijednost ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Kako bi se ispunile međunarodne obveze Republike Hrvatske vezano uz zaštitu ljudskih prava predlažemo da se propišu pravila o trgovini robom koja bi se mogla uporabiti za izvršenje smrtne kazne, te robom koja bi mogla biti korištena za mučenje i drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Ova će pravila pomoći u promicanju poštivanja ljudskoga života i temeljnih ljudskih prava te stoga služe za zaštitu javnoga morala. Takva bi pravila trebala osigurati da gospodarski subjekti nemaju nikakve koristi od trgovine koja promiče ili na drugi način omogućava provođenje politike o smrtnoj kazni ili o mučenju i ostalom okrutnom, neljudskom ili ponižavajućem postupanju i kažnjavanju.

Prijedlog **Uredbe o izvozu i uvozu robe koja se može uporabiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje** utvrđuje uvjete za trgovinu tom robom i s njom povezane tehnički pomoći, nadležnosti tijela državne uprave, postupak izdavanja izvoznog i uvoznog odobrenja, te obrazac zahtjeva za izdavanje izvoznog i uvoznog odobrenja.

Prijedlogom Uredbe zabranjen je izvoz i uvoz opreme koja nema nikakve praktične uporabe osim za izvršenje smrtne kazne ili mučenja i ostalih okrutnih, nečovječnih ili ponižavajućih postupanja ili kazni. Propisani su uvjeti izvoza i uvoza za robu koja se ne koristi isključivo za mučenje i ostalo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, već i u legitimne svrhe, odnosno za provođenje zakona.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva nadležno je za izdavanje izvoznih i uvoznih odobrenja uz prethodno mišljenje Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva financija – Carinske uprave, Sigurnosno obavještajne agencije, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, te potvrde Ministarstva kulture.

Prijedlog Uredbe usklađen je s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Danom ulaska u Europsku uniju ova će se Uredba direktno primjenjivati.

Stoga, predlažemo da Vlada Republike Hrvatske donese Uredbu o izvozu i uvozu robe koja se može uporabiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje u predloženom tekstu.